Dato
August, 2014

THYBORØN HAVN
VVM FOR UDVIDELSE

IKKE-TEKNISK RESUME

RAMBØLL

THYBORØN HAVN
IKKE-TEKNISK RESUME

Revision	
Dato	**2014/08/26**
Udarbejdet af	**Ole Gregor, Sanne Laugesen, Ole Funk Knudsen, Casper Holmgaard Jensen, Michael Olesen, Jannie Elkær Knudsen, Henriette Salling, Stig Grønning Søbjærg**
Kontrolleret af	**Ole Riger-Kusk**
Godkendt af	**Ole Gregor**
Beskrivelse	**VVM for Thyborøn Havn – Ikke-teknisk resume**

Ref	1100005551
Document ID	
Version	

INDHOLD

1.	**Ikke-teknisk resumé**	**1**
1.1	Projektet	1
1.2	Planlægning	3
1.3	Lovgrundlag	3
1.4	Miljøpåvirkningerne	3
1.5	Støj og vibrationer	6
1.6	Påvirkningen af Internationale beskyttelsesområder i nærheden	9
1.7	Sammenfatning	10
1.8	Hvis du vil vide mere	11

1. IKKE-TEKNISK RESUMÉ

Thyborøn Havn ønsker at udvide havnen, og Lemvig Kommune støtter planerne.

Thyborøn Havn blev oprindelig etableret som en fiskerihavn i 1915 til 1918, og har siden suppleret aktiviteterne med fragt. Arealerne på den nuværende havn blev efterhånden for små, og der var udfordringer med støj og støv i de nærliggende boligområder.

Der blev derfor planlagt udvidelser af havnen mod syd i 2004 og 2008, der er blevet gennemført og man har flyttet råstofaktiviteterne til den nye Sydhavn. Allerede kort tid efter etableringen af den sidste udvidelse af Sydhavnen var alle arealerne disponeret, men på grund af finanskrisen, har det trukket ud med anvendelsen af arealerne.

Der er udsigt til, at finanskrisen vender, og da det tager langt tid, fra en beslutning tages til en ny havneudvidelse kan tages i brug, har Thyborøn Havn besluttet at starte planlægningen for de kommende udvidelser af havnen nu.

Lemvig Kommune og Trafikstyrelsen er myndigheder for udvidelserne. Myndighederne ønsker at behandle havnens udvidelsesønsker i en sammenhæng, og der laves derfor én samlet planlægning for havnens udvidelsesplaner for de kommende år.

Det er store projekter og i forhold til havnens størrelse har de et betydeligt økonomisk omfang.

Udvidelsesplanerne vil derfor ikke blive realiseret på en gang, og det forventes, at udvidelsen vil komme til at foregå i etaper, som strækker sig over adskillige år.

1.1 Projektet

De fleste større danske havne ligger tæt på byer, hvor det er vanskeligt og dyrt at foretage udvidelser. Det er derfor vanskeligt at skaffe havnearealer til behandling af råstoffer fra havet, udskibning af større mængder af løsgods samt som base for opstilling af havvindmøller og offshore anlæg, da disse aktiviteter alle kræver betydelige arealer.

Thyborøn Havn ligger også tæt på byen, men har nogle unikke muligheder for udvidelse på grund af de lavvandede arealer øst for Værftshavnen og syd for Sydhavnen.

Udvidelsen vil kræve flytning af færgen, hvilket vil give fordele i forbindelse med vedligeholdelsen af sejlrende, da der i dag oprenses op til 40.000 m^3 årligt for at opretholde sejladsen.

Samtidig ligger Thyborøn havn optimalt for landing og bearbejdning af kvalitetsråstoffer fra Jyske rev og tæt på nogle af de kommende områder for kystnære havvindmøller. Thyborøn er stadigvæk en stor og vigtig fiskerihavn, hvor det er vigtigt, at der er mulighed for en stadig udvikling for at servicere erhvervene for fiskeriet. Der er ønsker om en tørdok, og der skal være plads til, at nye servicevirksomheder både for fiskeriet samt for offshore industrien kan etableres sig på havnen.

Thyborøn havn har derfor udarbejdet en masterplan for havnen frem til 2030. Masterplanen kan som nævnt ovenfor ikke realiseres på en gang, og den er derfor opdelt i tre overordnede områder, jf. Figur 1.

Figur 1 Masterplanens tre overordnede projekter i de kommende år

- Projekt 1 ligger i forbindelse med Værftshavnen, færgen og Sydhalen. Projektet består af en flytning af færgen til en ny placering vest for Sydhalen, en reservation til tørdokken (hvor der skal findes finansiering), et nyt bassin syd for Værftshavnen inkl. ny kaj og nye landarealer øst for Værftshavnen.
- Projekt 2 er den gamle arbejdshavn og Sydhalen, hvor de nye planer ændrer, hvad man ønsker at bruge området til i forhold til planerne fra 2004/2006, således at færgen kommer tættere på udmundingen og dermed Agger. Planerne omfatter ligeledes anlæggelse af en ny kaj samt mindre landudvidelser.
- Projekt 3 ligger syd for Sydhavnen og vil bidrage med nye kajanlæg samt arealer til håndtering af anlægsprojekter og servicefunktioner i forbindelse med offshore aktiviteter, f.eks. kystnære havvindmøller og vindmølleparker. Derudover skabes arealer til håndtering af råstoffer.

Der er også ønsker om en større garanteret sejldybde i Thyborøn kanal, men det er så kostbart, at Thyborøn havn ikke kan løse opgaven alene, og det forudsætter derfor, at staten står for opgaven. Det emne indgår derfor ikke i VVM redegørelsen.

1.2 Planlægning

Store projekter, der kan påvirke miljøet væsentligt, skal miljøvurderes, inden det besluttes, om de kan gennemføres. Det gøres via en såkaldt VVM-procedure, hvor påvirkningerne på miljøet vurderes Der foretages en offentlig høring, inden myndighederne træffer afgørelse om at tillade projektet.

Det er sammenfatningen af miljøvurderingen du nu læser.

Ud over miljøvurderingen skal der laves ny planlægning for området. Lemvig Kommune har derfor udarbejdet et forslag til kommuneplantillæg nr. 5, der sætter rammer for planlægningen og retningslinjer for den kommende anvendelse. På baggrund af kommuneplantillægget er der udarbejdet forslag til lokalplan nr. 176, der fastsætter detaljerede bestemmelser for den kommende anvendelse.

- For projekt 1 fastlægger planlægningen nye rammer, retningslinjer og bestemmelser, der svarer til den eksisterende planlægning for område. Det vil sige, at området som i dag udlægges til havneformål, og at der er mulighed for bygninger på op til 30 m.
- For projekt 2 fastlægger planlægningen nye rammer, retningslinjer og bestemmelser, der svarer til den eksisterende planlægning for området, men placeringen af færgelejet flyttes, så det kommer tættere på sejlrenden.
- For projekt 3 fastlægger planlægningen nye rammer, retningslinjer og bestemmelser, der svarer til den eksisterende planlægning for resten af havnen. Det vil sige, at området udlægges til havneformål, og at der er mulighed for bygninger på op til 12 m. Område 3 ligger inden for miljø- og sikkerhedszonen omkring Cheminova, hvorfor der er begrænsninger på anvendelsen i forhold til følsom anvendelse som f.eks. boliger og lignende.

Planerne er i høring sammen med miljøvurderingen i perioden 2. september – 28. oktober 2014.

1.3 Lovgrundlag

Detailprojektet kræver tilladelse efter havneloven, og der er endvidere en række love, som er en forudsætning, for at havnen kan realisere projektet, herunder vejloven og naturbeskyttelsesloven.

1.4 Miljøpåvirkningerne

For at kunne vurdere miljøpåvirkningerne er der i VVM-redegørelsen beskrevet, hvordan planerne kan realiseres i praksis. De tre projekter er opdelt i en række deletaper, som vist på Figur 2.

Figur 2 Masterplanens deletaper

De enkelte deletaper er på forskellig led afhængige af hinanden, hvor realiseringen af nogle deletaper må afvente realiseringen af andre.

Det er centralt for mulighederne for udvidelse øst for Værftshavnen, at færgen flyttes samt at kølevandsrenden til Cheminova skal omlægges, før Sydhavnen kan udvides.

Projektbeskrivelsen konkluderer dog også, at det er muligt at etablere følgende delprojekter uafhængigt af flytningen af færgen og omlægning af kølevandsrenden:

- Etablering af en tørdok
- Første del af nyt bassin syd for Værftshavnen
- Ny adgangsvej til Sydhavnen
- Ny kaj på den sydlige del af den nuværende Sydhavn

I miljøvurderingerne er der foretaget vurderinger af påvirkninger fra både anlægsfasen og driftsfasen.

Miljøvurderingerne skal ifølge reglerne om VVM dække det brede miljøbegreb, og har til formål at understøtte den endelig beslutning om projektet. Der har derfor i arbejdet med vurderingen af miljøpåvirkningen været fokus på de væsentlige miljøpåvirkninger samt emner, der er faglig/politisk fokus på.

Gennem rapporten er der også fortaget en beskrivelse af den sandsynlige udvikling, hvis havneudvidelsen ikke realiseres, det såkaldte 0-alternativ.

Ud fra miljøvurderingen af projektet vurderes det i følgende tabel, hvilket forhold det kan blive påvirket som følge af gennemførelse af projektet (numrene henviser til afsnittene i VVM-redegørelsen, hvor det pågældende miljøemne er mere detaljeret beskrevet).

Afsnit	Miljøemne	Konsekvenser
8.1	**Sejlads og bølgeuro**	
	Bølgeforhold	Mindre
	Sejlads	Mindre
8.2	**Limfjorden**	
	Stormflods-vandstand	Mindre
	Strømforhold	Mindre -> Moderat
	Sedimentation	Mindre
	Spredning ved anlæg	Mindre
	Vandskifte i Nissum Bredning	Ingen/ubetydning
	Vandskifte i Thyborøn Fjord	Mindre
	Vandtilførelse Cheminova	Mindre
8.3	**Vindmøller**	
	Vindmøllerne nordøst for Rønland	Mindre
	Envision forsøgsvindmøllen	Ubetydelig
	Nye Vindmøller i Nissum Bredning (Vindmøllerne)	Mindre
	Nye Vindmøller i Nissum Bredning (hydrologien)	Mindre
8.4	**Klimatiske forhold (herunder oversvømmelse)**	
	Oversvømmelse	Mindre
8.5	**Natur og miljø**	
	Natura 2000-område nr 28 generelt	Ubetydelig
	Sælerne	Mindre (med afværgetiltagene)
	Marsvin	Mindre (med afværgetiltagene)
	Limfjorden	Mindre (med afværgetiltagene)
	De lokale marine områder opfyldes	Mindre
8.6	**Landskab, geologi og visuelle forhold**	
	Landskab, geologi og visuelle forhold	Moderat
8.7	**Kulturhistoriske interesser**	
	Kulturhistorie	Ingen/ubetydelig
8.8	**Støj og vibrationer**	
	Støj, boligområder, drift	Ubetydelig
	Støj, boligområder, anlæg	Ubetydelig
8.9	**Jord og grundvand**	
	Jord	Ubetydelig
	Grundvand	Ingen/ubetydelig
8.10	**Spildevand, overfladevand og øvrige udledninger**	
	Spildevand	Ubetydelig
	Overfladevand	Ubetydelig
	Øvrige udledninger	Ingen/ubetydelig
8.11	**Lugt, støv og andre luftemissioner**	
	Støv	Mindre
	Lugt	Mindre
	Andre emissioner	Mindre
8.12	**Råstoffer**	
	Råstofinteresser	Ingen/ ubetydelig
	Råstofmængder	Moderat

Afsnit	Miljøemne	Konsekvenser
	Råstofforsyning	Moderat
8.13	**Transport (herunder Klinkby og ny adgang)**	
	Vejnettet	Ubetydelig
8.14	**Afledte socioøkonomiske forhold – befolkning og samfund**	
	Beskæftigelse	Moderat
	Tilgængelighed	Ingen/ubetydelig
	Sundhed og risiko	Moderat
8.15	**Andre miljøforhold**	
	Rekreative forhold	Ingen/ubetydelig
	Fiskeri	Ingen/ubetydelig

Tabel 1 Miljøkonsekvenserne for de respektive miljøemner

Som det fremgår af tabellen er der for de fleste miljøforhold kun en ubetydelig eller begrænset miljøpåvirkning. Vurderingen er baseret på, at der foretages afværgende tiltag for at begrænse miljøpåvirkningerne.

Der er dog fem emner, hvor det er vurderet, at der kan være en moderat påvirkning

- Strømforhold
- Landskab, geologi og visuelle forhold
- Råstoffer
- Beskæftigelse
- Sundhed og risiko

Strømforhold
Landudvidelsen ud for Værftshavnen medfører et mere "glat" forløb af kanalen, og der må forventes en lidt stærkere strøm ved den nye Holmenkaj, Sydhalen og Limfjordskajen. Der er gode forhold ved Limfjordskajen og en mindre forøgelse af strømhastighederne i særlige situationer forventes ikke, at medføre problemer for driften eller at have betydning for sejladssikkerheden.

Udvidelsen ved Sydhavnen medfører en delvis opfyldning af Sælhundeholm Løb, hvor der etableres kaj og bagland. Af hensyn til besejlingen af løbet foretages der samtidig en uddybning af Sælhundeholm Løb, således at der sikres et tværsnit, der svarer til det nuværende. Der forventes derfor ikke væsentligt ændrede strømforhold ved de nye kajanlæg i Sydhavnen eller en påvirkning af vandskiftet i Limfjorden.

Landskab, geologi og visuelle forhold
Thyborøn og Cheminova er samme med vindmøllerne markante elementer i landskabet på tangen, både lokalt og set på lang afstand. Lokalt er oplevelsen af landskabet, når man kommer fra syd og kører mod Thyborøn, først præget at Cheminovas industrianlæg, derefter "lagunen" og vindmøllerne, så et stykke åbent vand og endelig Sydhavnen med råstoflagrene samt Envision vindmøllen, inden man kommer til Thyborøn havn og by.

Den oplevelse vil blive ændret, når vandområdet mellem vindmøllerne og den nuværende Sydhavn bliver opfyldt og anvendes til havneformål. Påvirkningen vurderes dog kun til moderat, da hele området allerede i dag er præget af tekniske anlæg.
Set på lang afstand vil det stadigvæk være Thyborøn havn og by med de høje skorstene, vindmøllerne og Cheminova, der dominerer landskabet.
I området syd for Værftshavnen er der allerede i dag mulighed for at etablere bygninger på op til 30 m, hvorfor forskellen i forhold til i dag ikke er stor.

Den nye landudvidelse øger arealet, hvor der kan være høje bygninger og set fra Thyborøn-Agger-færgen vil forskellen til i dag være markant, hvis byggemulighederne udnyttes i større omfang. På den anden side vil det bidrage til at understrege det tekniske landskab, og at man nærmer sig en aktiv havneby, jf. Figur 3.

Figur 3 Visualisering af havneudvidelsen set fra Thyborøn-Agger færgen

Råstoffer

De nye landudvidelser foretages tæt på byen, hvor bunden er finkornet, hvorfor der ikke er råstofinteresser i området.

Der skal bruges store mængder af fyldmateriale, knap 3.200.000 m^3, for at foretage opfyldningen. En del vil kunne nyttiggøres fra de løbende oprensnings- og uddybningsarbejder, der gennemføres i Thyborøn området. En del vil kunne hentes fra uddybningen af Sælhundeholm Løb og fra etableringen af et nyt bassin syd for Værftshavnen, men det forventes, at en betydelig del af materialerne skal indvindes på havet.

Da havneudvidelsen forventes at foregå over en længere periode vurderes det, at der kun vil være en moderat miljøpåvirkning, som følge af råstofindvindingen i de udlagte råstofområder.

Beskæftigelse

Udvidelsen af havnen vil give mulighed for flere permanente arbejdspladser i størrelsesordenen 300-500, især hvis det lykkedes havnen at tiltrække offshore- eller vindmølleaktiviteter. Ekstra arbejdspladser må betragtes som en positiv miljøpåvirkning, og påvirkningen er vurderet som moderat og positiv, da der trods alt er usikkerhed om, hvor mange arbejdspladser det vil lykkedes tiltrække.

Sundhed og risiko
Cheminova anvender kemiske stoffer i forbindelse med produktionen, hvilket kan give lugtgener omkring virksomheden. Produktionen kan medføre risiko for uheld, hvilket kan få alvorlige konsekvenser. Der er derfor i kommuneplanen udlagt en miljø- og sikkerhedszone på 3 km omkring Cheminova. Miljø- og sikkerhedszonen dækker bl.a. den gamle arbejdshavn.

Det sikres via planlægningen, at der ikke kan etableres følsom arealanvendelse på arealerne inden for miljø- og sikkerhedszonen, men kun havnerelaterede virksomheder som der f.eks. allerede i dag findes på den eksisterende Sydhavn. Som en følge af planlægningen vil Lemvig Kommune tilpasse beredskabsplanen for området.

Virksomheder, der etableres sig i området, skal være opmærksomme på, at der lejlighedsvis kan forekomme lugtgener. Der er ingen sundhedsfare ved lugten, og Cheminova anvender den bedst tilgængelige teknolog. Virksomheden kan derfor ikke rense luften bedre, end det sker i dag.

Der var før udflytningen af råstofaktiviteterne til Sydhavnen gener fra støj og støv i boligområderne i Thyborøn. Med flytningen blev problemerne løst, da der kom en større afstand mellem virksomhederne og boligerne. De tilbageværende virksomheder omkring Værftshavnen medfører ikke væsentlige miljøgener.

Udviklingen af råstofaktiviteterne skal foregå på de nye Sydhavns arealer, der ligger i endnu større afstand fra boligerne end de nuværende arealer. Der vil derfor ikke være en miljøpåvirkning af betydning fra udvidelsen af Sydhavnen på boligområderne i Thyborøn.

Udviklingen af fragtaktiviteterne og serviceerhverv knyttet til havnen vil medføre nye støjkilder i området omkring Værftshavnen. Det vil dog bidrage til en dæmpning af støjgenerene fra de nye støjkilder, at den nye landudvidelse ligger længere væk fra boligområderne end de eksisterende og der derved er større afstand til at dæmpe støjen.

Det kan ikke udelukkes, at der vil komme en mindre forøgelse af støjen som følge af flere virksomheder på havneområderne. Udgangspunktet for etablering af nye virksomheder er dog, at de skal overholde Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser, og det vil derfor i høj grad ikke være den enkelte virksomhed, der giver støjgener, men med hele havneudvidelsen vil der være en begrænset stigning i støjbelastningen.

Flytningen af råstofaktiviteterne har også betydet, at den tunge trafik holdes syd for Thyborøn by og det vil den forsat være efter udbygningen.

Det vil give mere trafik igennem Klinkby. Lemvig Kommune vil derfor i samarbejde med Vejdirektoratet overvåge udviklingen og arbejde med planer for en omfartsvej nord for Klinkby for at lede trafikken udenom byen.

1.6 Påvirkningen af Internationale beskyttelsesområder i nærheden

Der er en spændende natur i forbindelse med tangerne og Nissum Bredning. En del af områderne har betydning uden for lokalområdet og er derfor udlagt som internationale beskyttelsesområder. Der må ifølge EU ikke ske en væsentlig påvirkning af internationale beskyttelsesområder som en følge af anlægsarbejder eller nye aktiviteter.

Der er derfor som en del af miljøvurderingen gennemført en vurdering af påvirkningerne af de internationale beskyttelsesområder (en konsekvensvurdering).

Spættet sæl indgår som en af de beskyttede arter i det internationale beskyttelsesområde.

Figur 4 Gråsæl spiser rødspætte i Thyborøn Havn[1]

Vurderingen viser, at der ikke vil ske en påvirkning af områderne eller sælerne, hvis det i forbindelse med anlægsarbejdet sikres, at der kun sker et begrænset spild i forbindelse med anlægsarbejdet og der etableres "sælskræmmere", så sæler og marsvin ikke kommer for tæt på, når der rammes spuns. Kraftig undervandsstøj kan nemlig skade hørelsen på både sæler og marsvin.

En del af de internationale beskyttelsesområder er udlagt af hensyn til fuglene, herunder området omkring Thyborøn fjord. Den nuværende Sydhavn påvirker ikke fuglelivet negativt, og det er vurderet, at havneudvidelserne heller ikke vil påvirke fuglelivet negativt. Der er langt fra områderne med havneaktiviteter til de områder, hvor vadefuglene ruger og opholder sig. Havneudvidelsen mod syd får endvidere så lav byggehøjde, at den ikke vil være en barriere for at fuglene kan passere.

1.7 Sammenfatning

Thyborøn havn ønsker at få grundlagt på plads for at kunne gennemføre udvidelsesplanerne som en følge af Masterplanen for havnen. Der er gennemført en miljøvurdering i form af en VVM-proces og den har vist, at der er forholdsvis begrænsede miljøpåvirkninger som en følge af havneudvidelsen.

Der er nogle udfordringer med Sælhundeholm Løb, udvidelse tættere på Cheminova og mængden af råstoffer. Det er i forbindelse med miljøvurderingen vist, hvordan påvirkningerne kan begrænses og de væsentligste tiltag er:

[1] Jan Skriver, juni 2013

- Uddybning af Sælhundeholm Løb, så det nuværende arealet af tværsnittet bevares
- Omlægning af kølevandsrende til Cheminova til en ny Kølevandskanal
- Sikring af anlægsarbejdet ikke påvirker vandtilførslen til slusen ind til Thyborøn fjord
- At der kun tillades havneerhverv, som i den nuværende Sydhavn, og at Lemvig Kommunes beredskabsplan ajourføres
- At der i videst muligt omfang anvendes oprensningsmaterialer i forbindelse med opfyldningen
- Og at etableringen fordeles over en periode (det følger af sig selv på grund af omkostningerne ved gennemførelse af projekterne og behovet for råstoffer)

Det vurderes derfor at det er miljømæssigt og planlægningsmæssigt forsvarligt at udvide Thyborøn Havn som ønsket.

Hvis du har bemærkninger til det, er det vigtigt, at du deltager i den offentlige debat, og at du fortæller myndighederne om dine synspunkter.

1.8 Hvis du vil vide mere

Der findes en mere detaljerede beskrivelser af både projektet og miljøpåvirkningerne i VVM-redegørelsen. Den er opbygget så afsnittene med miljøvurderinger kan læses uafhængigt af hinanden. I slutningen af hvert afsnit er der en sammenfatning i skemaform, der kan hjælp med at få overblik over miljøpåvirkningerne.

Grundlaget for den fremtidige anvendelse er planlægningen, der er i høring sideløbende med denne VVM-redegørelse. Kommuneplantillægget giver rammerne og er det formelle grundlag for, at Lemvig Kommune kan godkende projektet, mens lokalplanen indeholder de detaljerede rammer for anvendelsen af området.

Du er selvfølgelig velkommen til at henvende dig til Thyborøn Havn, Lemvig Kommune eller Trafikstyrelsen, hvis du har spørgsmål.

Der er også mulighed for at komme med indsigelse eller kommentarer til havnens planer samt miljøvurderingen. De skal være modtaget senest den 28. oktober 2014.

Bidrag skal indsendes til enten Lemvig Kommune eller Trafikstyrelsen

Lemvig Kommune, Rådhusgade 2, 7620 Lemvig
Telefon 96 63 12 00 eller på e-mail: **lemvig@lemvig.dk**

Trafikstyrelsen, Edvard Thomsens Vej 14, DK-2300 København S
Hovednummer: 72 21 88 00 eller på e-mail: **kmo@trafikstyrelsen.dk**